

**[Landbrugsministeren.]**

som jeg har erkendt mig om. Såsnart lyngtørven, hvormed de er beklædt, er vokset sammen, har digerne tilstrækkelig styrke og kræver meget lidt vedligeholdelse. Kun på enkelte strækninger har digerne vist sig mindre holdbare, og jeg kan oplyse overfor det ærede medlem, at grunden hertil er, at man af hensyn til arbejdsløsheden har forsøgt at holde arbejdet i gang i vintermånederne, og dette forsøg er ikke faldet heldigt ud. Tager man besparelsen i fremtidige vedligeholdelsesudgifter og tilsyn i betragtning og endvidere ser hen til, at de folk, som beskæftiges ved digernes rejsning, ellers ville have gået arbejdsløse inde i Holstebro og have oppebåret understøttelse, forekommer det mig, at der har været god mening i at udføre dette arbejde som beskæftigelsesarbejde. Men jeg vil indrømme, at det ingenlunde kan synes at være billigt.

Angående spørgsmålet om fremme af afvandingsarbejder på egnen skal jeg bemærke, at jeg har anmodet Det danske Hedeselskab om at undersøge det forhold, det ærede medlem her har henvist til.

Det ærede medlem hr. Peter Nielsen ønskede at henlede min opmærksomhed på en sag angående eventuel erstatning til 34 lodsejere i Birkelse Søenge. Jeg skal herom oplyse følgende:

Den pågældende sag er med skrivelse af 5. oktober og 10. oktober 1950 af afvandingskommissionen for Hjørring amt forelagt landbrugsministeriet. Landbrugsministeriet har gennem statens landvindingsudvalg forelagt sagen for statens landvindingsudvalgs underudvalg for Jylland, der den 28. oktober afgav svar i sagen. Da landbrugsministeriet efter aftale med afvandingskommissionens formand ønskede yderligere oplysninger i sagen, udbad ministeriet sig en fornyet udtalelse fra landvindingsudvalgets underudvalg for Jylland den 6. d. m. Når svar herpå indløber og nærmere oplysninger på grundlag heraf er indhentet hos lodsejerne, vil sagen påny blive forelagt afvandingskommissionen, og såfremt afvandingskommissionen ikke mener at kunne tage stilling til sagen, må den finde sin afgørelse ved de almindelige domstole, idet jeg nemlig deler det ærede medlems opfattelse, at de landmænd, det her drejer sig om, under en eller anden form må holdes skadesløse for den del af skaden, som ikke kan siges at falde ind under egen skyld. Jeg deler det ærede medlems opfattelse, at det, der er foregået heroppe, er af en sådan beskaffenhed, at sagen bør

udredes til bunds, og at man må have lejlighed til at se, hvor det egentlige ansvar ligger i forbindelse med den, man kan godt sige økonomiske ulykke, som er kommet over de pågældende. Vi må så finde en mulighed for at holde dem skadesløse for, hvad der er sket.

Hvad angår det af det ærede medlem hr. Peter Nielsen fremdragne spørgsmål om beskæftigelse af arbejdsløse fra Aabybro, Tylstrup og Kaas ved planerings-, drænings- og kultiveringsarbejder på de afgravede tørvearealer i Store Vildmose, skal jeg bemærke følgende:

Dette spørgsmål blev af Dansk Arbejdsmands Forbunds lokalafdeling rejst overfor statens jordlovsudvalg i november 1948. Jordlovsudvalget kunne ikke anbefale iværksættelse af arbejdet, der skønnedes at ville blive uforholdsmæssigt bekosteligt, idet man bl. a. regnede med, at det kunne blive nødvendigt at opføre en ny pumpestation. Men navnlig var det afgørende for jordlovsudvalgets stilling til sagen, at udvalget var i forhandling med A/S Kaas Briketter om dette selskabs overtagelse af en del af statsarealerne i mosen, herunder de afgravede tørvearealer, som selskabet ønskede at overtage i deres nuværende stand. Selskabets planer går ud på, at der iværksættes en fræsetørvsproduktion, og som led i dette projekt indgår også planering af afgravede arealer med fyld fra toplagene på de mosearealer, som inddrages under produktionen. Gennemførelse af dette projekt ville medføre, at påbegyndte eller gennemførte isolerede drænings- og kultiveringsarbejder på de allerede afgravede arealer ville blive værdiløse.

Forhandlingerne mellem jordlovsudvalget og A/S Kaas Briketter er endnu ikke afsluttet, idet selskabet gentagne gange har ønsket og fået udsættelse for at kunne skaffe sig overblik over mulighederne for planens gennemførelse.

Jeg kan nævne, at i foråret 1950 har selskabet påbegyndt fræsningsforsøg på 3 ha af statsarealerne, men forsøgene blev hemmet af vejrforholdene i den forløbne sommer, således at man ikke kunne nå frem til et resultat i indeværende efterår. Jordlovsudvalget er derefter gået ind på at udsætte afgørelsen til begyndelsen af 1951, således at forhandlingerne skulle afsluttes inden 1. april 1951.

Arbejdsmandsforbundet har forelagt jordlovsudvalget et af Aalborg amts vandløbsvæsen udarbejdet projekt over afvandingen af de allerede afgravede arealer. Efter dette